

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

- доказування недобросовісного використання доменного імені.

Необхідно зауважити, що єдиним найефективнішим захистом прав володільців доменних імен є судовий розгляд. Судовий спосіб захисту витісняє альтернативні методи вирішення проблеми кіберсквотингу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Киберсквоттинг (англ. cybersquatting – захват доменів) – проблеми захисту доменного імені : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pravorub.ru/articles/13827.html>
2. Базові поняття: хостинг і домен : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.infoportal.pp.ua/publ/internet/ba-zovi_ponjattja_khos-ting_i_domen/3-1-0-259.
3. Жуванов Д., Стогній Є. Проблема доменних імен в Україні // Інтелектуальна власність. – 2003. – № 1. – С. 22-26.
4. Про телекомунікації Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
5. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність економіко-правові аспекти [текст] навч. посіб. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Литвинчук. – К.: "Центр учбової літератури", 2014. – 276 с.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ПЕРЕРИВАННЯ ВАГІТНОСТІ: ЦИВІЛЬНИЙ АСПЕКТ

Андросова О. О.

Студентка II курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Івашова І. П.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри ЦПДФП ННІ права

Сумського державного університету

Сьогодні в Україні існує питання щодо меж правового регулювання штучного переривання вагітності, оскільки спостерігається тенденція великої кількості здійснення абортів. Перш за все це зумовлено тим, що людина не відчуває впевненості у стабільному соціально-економічному житті, а також політичному.

Кількість штучних абортів за даними Міністерства охорони здоров'я у 2005 році становила 242 343, у 2010 році – 164 467, у 2013 році – 91 877, у 2014 році – 70 694 [1]. Проте, на фоні складної ситуації в країні у 2015 році кількість пологів зменшилася із 502 тисяч до 400 тисяч на рік, в свою чергу зросла кількість абортів [2]. Зазначена ситуація в

цілому впливає на демографічний стан країни. За даними Державної служби статистики України чисельність наявного населення складала майже 52 мільйони у 1990 році, а на кінець 2016 року – 42 760, 5 (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя) [3]. Оскільки демографічний стан здійснює власний вплив на захист безпеки держави, ігнорувати ситуацію щодо штучного переривання вагітності є недоцільним.

Національне законодавство передбачає штучне переривання вагітності. Так, згідно із ч. 6 ст. 281 Цивільного кодексу, а також ст. 50 Основ законодавства України про охорону здоров'я операція може бути проведена за бажанням жінки при вагітності строком не більше 12 тижнів. У випадках, встановлених законодавством, штучне переривання вагітності може бути проведене при вагітності від 12 до 22 тижнів. Конкретні підстави, за наявності яких можливий аборт, у випадку якщо вагітність становить від 12 до 22 тижнів встановлюються Постановою Кабінету Міністрів України «Про реалізацію статті 281 Цивільного кодексу України» від 15 лютого 2006 року № 144. Також проблематика штучного абортів врегульовується Наказом МОЗ України від 24.05.2013 № 423, який затвердив порядок надання комплексної медичної допомоги вагітній жінці під час небажаної вагітності, форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення. У тому числі, питання медичного абортів висвітлюється у Наказі МОЗ України від 29.12.2005 № 782, що затвердив клінічні протоколи з акушерської і гінекологічної допомоги.

Проблемним аспектом у відносинах між вагітною жінкою та закладом, що проводить штучний аборт є цивільно-правова відповідальність у випадку порушення репродуктивних функцій жіночого організму після операції. Відповідно до цього, ч. 3 ст. 49 Сімейного кодексу України наголошує, що позбавлення жінки можливості народити дитину у зв'язку з виконанням нею конституційних, службових, трудових обов'язків або в результаті протиправної поведінки щодо неї є підставою для відшкодування завданої їй моральної шкоди [4]. Проте, зміст диспозиції не охоплює надання вагітною згоди на проведення абортів. Таким чином, зі змісту норми СК можна вважати, що у разі, якщо жінка не виявила бажання на медичне втручання це не буде встановлювати санкцій для того, хто здійснив операцію. Виключення в цьому випадку становить обставина, що передбачена ч. 2 ст. 43 Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», де вказано, що згода пацієнта чи його законного представника на медичне втручання не потрібна лише у разі наявності ознак прямої загрози життю пацієнта за умови неможливості отримання з об'єктивних причин згоди на таке втручання від самого пацієнта чи його законних представників [5].

Право на вирішення проведення штучного переривання вагітності повинно покладатись лише на особу, що може стати потенційним пацієнтом операції. Також це стосується й неповнолітніх. Це право не суперечить нормам чинного законодавства стосовно порядку надання медичної допомоги неповнолітній особі.

Незважаючи на вік та дієздатність чи недієздатність особи, прийняття рішення про проведення штучного абортів не буде покладатись на батьків або усиновителя, опікуна або піклувальника (якщо особа недієздатна). Таким чином, проведення операції залежить від волевиявлення пацієнта.

Також необхідно пам'ятати, що реалізація права штучного переривання вагітності залежить від погодження чоловіка жінки на проведення абортів. Отже, потребує правового регулювання свобода прийняття жінкою рішення, коли вона бере участь у правовідносинах з приводу здійснення переривання вагітності.

27 березня 2017 року Верховна Рада України зареєструвала проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмежень по проведенню операцій штучного переривання вагітності (абортів)» № 6239. Метою та завданням законопроекту є заборона штучного переривання вагітності, окрім випадків, встановлених чинним законодавством України (якщо вагітність несе пряму загрозу життю вагітної жінки; є медичні показання щодо патології плоду, несумісної з життям дитини після народження; зачаття дитини в результаті зґвалтування). Обставини, що дозволяють перервати вагітність обов'язково засвідчуються комісією відповідних експертів. Жінці, якій дозволена операція штучного абортів, в обов'язковому порядку безкоштовно надається повнота усієї інформації про наслідки такої операції та стадію ембріогенезу [6].

У Європі законодавчі обмеження штучного абортів поділяються на п'ять груп:

- 1) заборона абортів без виключень;
- 2) повна заборона крім виняткових випадків;
- 3) заборонено крім: зґвалтування, медичних показань, психічних розладів;
- 4) дозволено при зґвалтуванні, медичних показниках та соціально-економічних факторів;
- 5) дозволено.

Спрямованість держави на заборону абортів спричиняє розвиток «абортного туризму», а також відбувається створення нелегальних установ, що надають послуги з переривання вагітності.

Так, єдиної політики щодо абортів у країнах ЄС немає. Причини, що спонукають до таких дій найчастіше обумовлені соціальним чинником: недостатня кількість коштів, невпевненість в можливості утримувати новонародженого або дитина не є бажаною.

За даним європейської статистики найбільше абортів у Європі з розрахунку на тисячу жінок роблять у Румунії та Угорщині. Переривання вагітності цілковито заборонено лише на Мальті. В Ірландії аборт прирівнюється до вбивства і дозволений лише для порятунку життя. Дуже жорсткі закони щодо абортів у Польщі, де вони можливі лише у трьох випадках: загроза життю матері, аномалія плоду або інцест. Найліберальніші країни в питанні абортів у ЄС – Нідерланди, Бельгія, Литва, Данія та Австрія. Німеччина в цьому питанні намагається уникати крайнощів та рішучих дій. Переривати вагітність у ФРН можливо лише за умови згвалтування чи аномалії плоду [7]. В такому випадку витрати на медичне втручання покриває страховка. Якщо у жінки інші причини для абортів, вона має пройти співбесіди у лікарів, психологів та соціальних працівників. Якщо спеціалістам не вдасться відговорити жінку, вона отримує лікарське направлення. Аборт можливий лише у перші 12 тижнів вагітності та коштує від 300 до 400 євро.

Таким чином, не дивлячись на обмеження щодо здійснення абортів в Європі продовжують існувати перешкоди для здійснення жінкою законного абортів. Так, Організація Об'єднаних націй та Парламентська Асамблея Ради Європи визначають однією з таких перешкод відмову від надання передбачених законом медичних послуг через релігійні або етичні переконання. Частково проблема висвітлюється в тому, що відмова від надання медичних послуг через релігійні або етичні переконання повинна бути лише індивідуальним правом пацієнта, також особа не повинна знаходитись під впливом медичної установи.

Сьогодні у світі також існують закони, що дозволяють переривати вагітність за допомогою лікарських засобів. Медикоментозні аборти застосовуються у практиці приватних лікарів, наприклад, у Франції.

Зараз в Україні пропонується внести зміни щодо обмежень по проведенню абортів. Отже, можна зробити висновок, що питання правового регулювання штучного абортів в контексті цивільного законодавства залишається відкритим. Якщо парламент погодить законопроект, то це додатково збереже репродуктивну здатність жінок, відбудуться позитивні зміни демографічного показника в країні, проте обмежить свободу приватного життя людини. Проте, не дивлячись на те, яким буде рішення парламенту, необхідно провадити підтримку зацікавлених осіб в наданні безпечних абортів, досягти найкращих стандартів та рекомендацій в наданні медичних послуг задля покращення прав жінки у сфері здоров'я, здійснити ретельний відбір працівників, які будуть надавати медичні

послуги. В цілому потрібно сприяти підвищенню якості послуг у сфері штучного аборту (в межах законодавства) як у державних, так і у приватних клініках.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua>
2. Фазлеєва В. Колегія МОЗ України: підсумки, реалії та перспективи [Електронний ресурс] / В. Фазлеєва // Ліки України. – 2016. – №4 (200). – С. 86-88. Режим доступу : http://www.health-medix.com/articles/liki_ukr/2016-05-05/12.pdf
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
5. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
6. Проект Закону України від 27.03.2017 № 6239 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмежень по проведенню операцій штучного переривання вагітності (абортів)» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61424
7. Європейська статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИНЦИПІВ ВИКОНАВЧОГО ПРОЦЕСУ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

Щербак С.В.,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

Суттєве оновлення чинного законодавства в сфері виконання рішень судів та інших органів викликає потребу усвідомлення новітніх законодавчих норм як науковцями та суб'єктами виконавчого процесу, так і більш широким загалом з метою з'ясування дотримання процесуальних гарантій прав учасників виконавчого процесу, особливо щодо питань правового регулювання основних засад певної галузі.